

	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ RİSK VE FIRSAT YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	ENYS-PRD-04
		Yürürlük Tarihi	15.05.2026
		Revizyon Tarihi/No	-
		Sayfa No	1/5

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı, Kırıkkale Üniversitesi Enerji Yönetim Sistemi (ENYS) kapsamındaki amaç ve hedeflere ulaşmayı etkileyebilecek risk ve fırsatların sistematik olarak belirlenmesi, değerlendirilmesi, izlenmesi ve kontrol altında tutulmasına yönelik usul ve esasları belirlemektir.

2. KAPSAM

Bu prosedür, Kırıkkale Üniversitesi Enerji Yönetim Sistemi kapsamında amaç ve hedefleri etkileyebilecek risk ve fırsatların belirlenmesi, analiz edilmesi, değerlendirilmesi, uygun cevapların oluşturulması, izlenmesi, raporlanması ve gözden geçirilmesine ilişkin iş ve işlemleri kapsar.

3. SORUMLU

Bu prosedürün hazırlanması ve güncellenmesinden Enerji Yönetim Birimi, onaylanması ve yürürlüğe konulmasından Enerji Yönetim Biriminin bağlı olduğu Rektör Yardımcısı sorumludur. Risk ve fırsatların belirlenmesi, değerlendirilmesi, izlenmesi ve raporlanmasına ilişkin faaliyetlerin yürütülmesinden Enerji Yönetim Birimi ile ilgili birimler; uygulama kapsamında gerekli önlemlerin alınmasından ve kayıtların oluşturulmasından ise ilgili birim yöneticileri ve personel sorumludur.

4. TANIMLAR

Kurum: Kırıkkale Üniversitesini ifade eder.

ENYS: Enerji Yönetim Sistemini ifade eder.

Etki: Bir olayın meydana gelmesi hâlinde hedef ve faaliyetler üzerinde yaratacağı sonucu ifade eder.

Fırsat: Kurumun hedeflerine ulaşmasına katkı sağlayabilecek, olumlu sonuç doğurma potansiyeli bulunan durumları ifade eder.

İlgili Taraf (Paydaş): Kırıkkale Üniversitesinin enerji performansını veya Enerji Yönetim Sistemini etkileyebilecek, bundan etkilenebilecek veya kendisini etkilenmiş kabul eden kişi, kurum veya kuruluşları ifade eder.

Kabul Edilebilir Risk: Kurumun yasal zorunlulukları ve enerji politikası çerçevesinde katlanabileceği, tolere edilebilir düzeye indirilmiş riski ifade eder.

Olasılık: Bir olayın belirli bir zaman diliminde gerçekleşme ihtimalini ifade eder.

Risk: Belirsizliğin hedefler üzerindeki etkisini ifade eder.

Risk Değerlendirmesi: Hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik risklerin tanımlanması, analiz edilmesi ve önceliklendirilmesi sürecini ifade eder.

Risk Yönetimi: Kurumun riskleri belirlemek, değerlendirmek, izlemek ve bu risklere karşı uygun cevapları oluşturmak amacıyla izlediği sistematik yaklaşımı ifade eder.

Tehdit: Riskin olumsuz yönlerini ve neden olabileceği muhtemel kayıpları ifade eder.

YGG (Yönetimin Gözden Geçirmesi): Kurumun Enerji Yönetim Sisteminin uygunluğunu, yeterliliğini ve etkinliğini değerlendirmek amacıyla üst yönetim tarafından yapılan toplantıları ifade eder.

Hazırlayan Enerji Yönetim Birimi Amiri	Onaylayan Rektör Yardımcısı

	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ RİSK VE FIRSAT YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	ENYS-PRD-04
		Yürürlük Tarihi	15.05.2026
		Revizyon Tarihi/No	-
		Sayfa No	2/5

5.1 Risk ve Fırsat Yönetiminin Hedefleri

Risk ve fırsat yönetimi aşağıdakileri amaçlar:

- Olumsuz durumlarla karşılaşma ihtimalinin en aza indirilmesini ve risklere karşı hazırlıklı olunmasını,
- Risklerin yönetilmesini ve zararlarının azaltılmasını,
- Alınacak önlemler için eylem planlarının oluşturulmasını,
- Gerçekleştirilen faaliyetlerin mevzuata uygunluğunun sağlanmasını,
- Performansın risk odaklı takip edilmesini ve hesap verilebilirliğin sağlanmasını,
- Kurum stratejilerinin daha sağlıklı belirlenmesini,
- Çalışanların risk yönetimi konusundaki bilgilerinin artırılmasını,
- Güçlü ve zayıf yönler ile fırsat ve tehditlerin belirlenmesini,
- Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanmasını,
- Kurumsal amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik görev ve sorumlulukların yerine getirilmesini.

5.2 Risk ve Fırsatların Belirlenmesi

Kırıkkale Üniversitesinde, Enerji Yönetim Sisteminin amaçlanan sonuçlara ulaşmasına güvence vermek, olumlu etkileri artırmak, istenmeyen etkileri önlemek veya azaltmak ve iyileştirmeyi hayata geçirmek amacıyla risk ve fırsatlar belirlenir.

Riskler belirlenirken;

- Kurumsal amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyen durumlar,
- Enerji yönetimi ve enerji verimliliği uygulamalarında karşılaşılabilecek riskler,
- Öngörülen maliyetin üzerinde harcama yapılan faaliyetler,
- Yeni birim veya görevlerin ortaya çıkması,
- İlgili taraflar,
- İç ve dış tetkik raporlarında tespit edilen hususlar dikkate alınır.

Fırsatlar belirlenirken;

- İşin, iş organizasyonunun ve çalışma ortamının çalışanlara uyarlanmasına yönelik fırsatlar,
- Enerji yönetim sisteminin iyileştirilmesine yönelik fırsatlar,
- Gelişen teknoloji imkânları,
- Kaynak teminine ilişkin fırsatlar,
- Yeni hizmet veya süreç tanımlanmasına ilişkin fırsatlar,
- Eğitim fırsatları,
- İş gücü teminine ilişkin fırsatlar dikkate alınır.

3.3 Risk ve Fırsatların Belirlenme Şekilleri

Risk ve fırsatlar aşağıdaki yöntemlerden biri veya birkaçı kullanılarak belirlenir.

Eski Veriler: Geçmişte yaşanmış olayların sebep ve kökenlerinin araştırılmasıdır.

İş Akış veya Süreç Analizi: Girdiler, görevler, sorumluluklar ve çıktıların bir süreç olarak ele alınıp incelenmesidir.

İç Analiz: Birimlerin personelleri ile yaptıkları toplantılar ve görüşmelerdir.

Hazırlayan Enerji Yönetim Birimi Amiri	Onaylayan Rektör Yardımcısı

	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ RİSK VE FIRSAT YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	ENYS-PRD-04
		Yürürlük Tarihi	15.05.2026
		Revizyon Tarihi/No	-
		Sayfa No	3/5

3.4 Risklerin Değerlendirilmesi

Risk değerlendirme, riskin büyüklüğünün kabul edilebilir veya tolere edilebilir olup olmadığını belirlemek amacıyla risk analizi sonuçlarının risk kriterleri ile karşılaştırılması sürecidir. Bu değerlendirme, riskin nasıl ele alınacağına ilişkin karara yardımcı olur.

Risklerin meydana gelme olasılığı ile etkisi dikkate alınarak her riskin risk büyüklüğü hesaplanır. Risk büyüklüklerine göre alınacak önlemler belirlenir.

Risklerin olasılık ve etkileri 1 ile 5 arasında sayısal değerlerle gösterilir. “1” olasılık bakımından en düşük gerçekleşme ihtimalini, “5” ise en yüksek gerçekleşme ihtimalini ifade eder. Etki bakımından ise “1” riskin gerçekleşmesi hâlinde doğacak sonucun çok düşük düzeyde olacağını, “5” ise sonucun kritik düzeyde olacağını ifade eder.

Etki ve olasılığın tahmin edilmesinde mevcut kayıtlar, uygulamalar ve tecrübeler, uzman görüşleri, araştırmalar, istatistiksel analizler ve hesaplamalar gibi yöntemler kullanılır

Tablo 1: Olasılık Tanımları	
Olasılık Tanımı	Açıklama
Çok Yüksek (5)	Çok sıklıkla (haftada bir, her gün), normal çalışma şartlarında
Yüksek (4)	Sıklıkla (ayda bir)
Orta (3)	Az (yılda birkaç kez)
Düşük (2)	Çok az (yılda bir kez), sadece anormal durumlarda
Çok Düşük (1)	Hemen hemen hiç

Tablo 2: Etkinin Tanımları	
Etkinin Tanımı	Açıklama
Kritik / Çok Yüksek (5)	Çok ciddi finansal kayıp, Kritik düzeyde itibar kaybı, Rekabet avantajını uzun süre kaybetmek, Ulusal ve uluslararası medyada olumsuz olarak uzun süreli yer almak
Yüksek (4)	Ciddi finansal kayıp, İtibarın zayıflaması, Rekabet avantajını kaybetmek, Ulusal ve uluslararası medyada olumsuz olarak kısa süreli yer almak
Orta (3)	Önemli finans kayıpları, İtibarın zayıflaması, Ulusal medyada kısa vadeli olumsuz olarak yer almak
Düşük (2)	Önemli olmayan finansal kayıplar, İtibar kaybına yol açmayacak durum, Yerel medyaya olumsuz yansıma
Çok Düşük (1)	Finansal kayıplar var, İtibar kaybı yaratmayacak durum, Medyaya yansımamak

Hazırlayan Enerji Yönetim Birimi Amiri	Onaylayan Rektör Yardımcısı

	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ RİSK VE FIRSAT YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	ENYS-PRD-04
		Yürürlük Tarihi	15.05.2026
		Revizyon Tarihi/No	-
		Sayfa No	4/5

3.5 Risk Matrisi

Risk Matrisinde yer alan etki ve olasılık değerlerinin çarpımının sonucu risk seviyesi bulunur.

Tablo 3: Risk Matrisi

		Olasılık				
		5 (Çok Yüksek)	4 (Yüksek)	3 (Orta)	2 (Düşük)	1 (Çok Düşük)
Etki	5 (Çok Yüksek)	25	20	15	10	5
	4 (Yüksek)	20	16	12	8	4
	3 (Orta)	15	12	9	6	3
	2 (Düşük)	10	8	6	4	2
	1 (Etki Yok)	5	4	3	2	1

Kırmızı Bölge: Çok Yüksek Risk (20-25 dâhil); Belirlenen risk kabul edilebilir bir seviyeye düşürülünceye kadar iş başlatılmamalı, eğer devam eden bir faaliyet varsa derhal durdurulmalıdır. Alınan önlemlere rağmen riski düşürmek mümkün olmuyorsa faaliyet engellenmelidir.

Turuncu Bölge: Yüksek Risk (15-19 dâhil); Belirlenen risk azaltılınca kadar iş başlatılmamalı, eğer devam eden bir faaliyet varsa derhal durdurulmalıdır. Risk işin devam etmesi ile ilgiliyse acil önlem alınmalı ve bu önlemler sonucunda faaliyetin devamına karar verilmelidir.

Sarı Bölge: Orta Risk (9-14 dâhil); Belirlenen riskleri düşürmek için faaliyetler başlatılmalıdır.

Açık Yeşil Bölge: Düşük Risk (5-8 dâhil); Belirlenen riskleri ortadan kaldırmak için ilave kontrollere gerek yoktur. Mevcut kontroller sürdürülmelidir.

Koyu Yeşil Bölge: Çok Düşük Risk (1-4 dâhil); Belirlenen riskleri ortadan kaldırmak için kontrol prosesleri planlamaya ve gerçekleştirilecek faaliyetlerin kayıtlarını saklamaya gerek olmayabilir.

Riskler hesaplanırken şu formülden yararlanılır. ($Risk\ Büyüklüğü = Olasılık * Etki$)

3.6 Riskler Karşısında Alınacak Önlemlerin Tespiti veya Risklere Cevap Verilmesi

Risklere karşı alınacak önlemlere veya riskler verilecek cevaplar için aşağıda belirtilen yöntemler kullanılır.

Riskin Kontrol Edilmesi: Potansiyel kayıpların azaltılması için gerekli kontrollerin belirlenmesi ve uygulanması ile faaliyetlerin olumsuz etkileri azaltılır. Her risk için uygun bir kontrol faaliyeti belirlenir ve uygulanması sağlanır.

Riskten Kaçınma: Riskin ortaya çıkmasına veya artmasına sebep olabilecek faaliyetlere başlanılmaması veya son verilmesidir. Üniversite Yönetimi tarafından alınması gereken risk yönetilemeyecek kadar fazlaysa bu faaliyetten kaçınılır. Riskin ilgili olduğu faaliyet alanından vazgeçmek suretiyle o riskin

Hazırlayan Enerji Yönetim Birimi Amiri	Onaylayan Rektör Yardımcısı

	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ RİSK VE FIRSAT YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	ENYS-PRD-04
		Yürürlük Tarihi	15.05.2026
		Revizyon Tarihi/No	-
		Sayfa No	5/5

olumsuz etkilerinden korunma sağlanır.

Riskin Devredilmesi veya Paylaşılması: Riskin bir parçası veya tümünün diğer taraf veya taraflarca üstlenilmesidir. Ancak risk devredilse bile Üniversite Yönetimi riski izlemekle sorumludur. Riskin devredilmesi veya paylaşılması; Üniversite Yönetimi tarafından yönetilmesi kaydıyla ihale yöntemi veya başka bir yöntemle faaliyetin üçüncü şahıslara devredilmesi, kurum tesislerinin sigorta ettirilmesi, güvenlik sisteminin özel şirketler aracılığıyla sağlanması gibi tamamen veya kısmen başka kurum veya kuruluşlara transfer edilmesi ile olumsuz etkilerinden korunma sağlanır.

Riskin Kabul Edilmesi: Risk alma ve kabullenme seviyesinin altında kalan durumlarda uygulanacak yöntemdir:

- Riskin kontrol edilemeyeceği ve kabul edilmek zorunda kalındığı durumlarda,
- Faaliyetin sonlandırılmasının mümkün olmadığı durumlarda,
- Faaliyet sonlandırılrsa bile ortadan kalkmayan riskler için,
- Faaliyet esnasında ortaya çıkan ve bertarafı mümkün olmayan riskler ile karşılaşılması durumunda,
- Bazı fırsatlardan yararlanmak istenildiği durumlarda,
- Risk almanın başarı için gerekli olduğu durumlarda uygulanır.
- Fırsatları Değerlendirme Yöntemi: Riskin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda, riskin olumsuz etkilerini azaltmak için bazı fırsatlar değerlendirilir.

3.7. Risklerin Gözden Geçirilmesi ve Raporlanması

Zaman içerisinde koşulların değişmesi veya alınan önlemler sonucunda riskler, etki-olasılık yönünden değişiklik gösterebilir. Değişen koşullar yeni risk alanlarını ortaya çıkarabilir. Bu nedenle, tespit edilen risklerin ve risk yönetim sürecinin her yönüyle, belirli aralıklarla gözden geçirilmesi gerekir.

Kırıkkale Üniversitesi'nde birimler tarafından belirlenen riskler risklerin gerçekleşme ihtimali ve muhtemel etkileri yılda en az bir kez analiz edilip değerlendirilerek alınacak tedbirler belirlenir.

Gözden geçirme sonuçları ve süreçle ilgili diğer raporlar ve kayıtlar YGG toplantılarında değerlendirilmek üzere Kurum Enerji Yönetim Birimi tarafından dokümanite edilerek muhafaza edilir.

İlgili Dokümanlar

ENYS-FRM-03 Risk ve Fırsat Analizi Formu

Hazırlayan Enerji Yönetim Birimi Amiri	Onaylayan Rektör Yardımcısı